

TOHURLUK SERTİFİKASYON İŞLEMLERİNDE YETKİ DEVRİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; tohumluk sertifikasyonu işlemlerinden alan kontrolleri, numune alma, laboratuvar analizleri ve belgelendirme ile ilgili yetki devri esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, alan kontrolleri, numune alma, laboratuvar analizleri ve belgelendirilme konularında yetki devrinin şartları, yetki devredilecek birlik, kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişileri ve üniversitelerle ilgili teknik ve fiziki şartlara ilişkin usul ve esaslar ile yetki devrinin geri alınmasında uygulanacak iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Alan kontrolü: Bitki türlerine göre açık veya kapalı alanlarda sertifikasyon sistemi dahilinde yapılan üretimlerin standartlara uygunluğunun belirlenmesini,
- b) Alan kontrol kuruluşu: Bakanlık tarafından alan kontrolleri ve numune alma işlemleri ile yetkilendirilen kuruluşları,
- c) Bakanlık: Tarım ve Köyşleri Bakanlığını,
- ç) Genel Müdürlük: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- d) ISTA: Uluslararası Tohum Test Birliğini,
- e) Laboratuvar analizi ve belgelendirme kuruluşu: Bakanlık tarafından sertifikasyon ile yetkilendirilen kuruluşları,
- f) Özel kontrolör: Tohumluk sertifikasyonuna ilişkin alan kontrollerini yapan, numune alan ve bu konularda belge düzenleyen Bakanlıkça Tohumluk Kontrolörü olarak yetkilendirilen gerçek kişileri,
- g) Resmi kontrolör: Tohumluk sertifikasyonuna ilişkin kontrolleri yapan, numune alan ve denetimleri yaparak bu konularda belge düzenleyen Bakanlıkça Tohumluk Resmi Kontrolör olarak yetkilendirilen kamu görevlilerini,
- h) Tohumluk: Bitkilerin çoğaltımı için kullanılan tohum, yumru, fide, fidan, çelik gibi generatif ve vegetatif bitki kısımlarını,
  - 1) Tohumluk kontrolü: Fiziksel ve biyolojik durumları tespit edilen tohumlukların, standartlara uygunluğunun kontrol edilmesini,
  - i) Tohumluk sertifikasyonu: Tohumlukların tarla ve laboratuvar kontrolleri sonucunda genetik, fiziksel, biyolojik ve sağlıkla ilgili değerlerinin standartlara uygunluğunun tespit edilmesi ve bunun belgelendirilmesi işlemini,
  - j) Tohumluk standardı: Tohumluğun fiziksel ve biyolojik niteliklerini belirleyen kalite ölçülerini,
  - k) Tohumluk üreticisi: Tohumlukları üreten veya sözleşmeli olarak ürettiren, işleyen ve pazarlayan kişi ve kuruluşları,
  - l) Tohumluk yetiştiricisi: Kendi adına ya da sözleşmeli olarak tohumluk üreticileri adına üretim yapan kişi ve kuruluşları,
  - m) TTSM: Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünü,
  - n) Üretim sezonu: Her yıl temmuz ayının ilk günü başlayıp sonraki yılın haziran ayının son günü biten dönemi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Alan Kontrollerinin ve Numune Alma İşlemlerinin Devri ile İlgili Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) Alan kontrollerinin yetki devri ile ilgili genel esaslar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Tohumluk üreten kurum ve kuruluşlar, alan kontrolü ve numune alma işlemi yapamazlar.
- b) Alan kontrolü yapan kuruluşlar numune almaya da yetkilidir.

- c) Alan kontrolleri yetkisi Ek-1 de belirtilen ürün grupları için verilir.
ç) Alan kontrollerinde yetki devri sadece sertifikalı sınıftaki tohumlukların, kademeli tohumluk üretimleri için geçerlidir.
d) Alan kontrolleri sonuçlarından yetki devri yapılan kuruluş ve özel kontrolör müteselsilen sorumludur.

Alan kontrolü yetki devri yapılacak kuruluşlarda aranan şartlar

MADDE 6 – (1) Tohumluk üretimlerinin sertifikalandırılmasında alan kontrolü ve numune alma işlemleri ile ilgili yetki devri yapılacak kuruluşlarda aşağıdaki şartlar aranır.

- a) Ticaret sicil kaydı olmak,
b) 5553 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülükleri yerine getireceğine dair, örneği Genel Müdürlük tarafından yayımlanan taahhütnameyi imzalamış olmak,
c) Üzerinde çalıştığı bitki türü ile ilgili olarak, Genel Müdürlük tarafından düzenlenen eğitim programlarına katılmak,
ç) Fiili alan kontrolünün yapılması gereken dönemlerde Bakanlık tarafından yapılan eğitim programlarına katılmış ve belge almış, en az on ziraat mühendisi çalıştırmak.

Alan kontrollerinde yetki devri başvurusu

MADDE 7 – (1) Yetki devri almak isteyen kuruluşlar, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen belgelerle birlikte;

- a) Başvuru dilekçesi,
b) Kuruluş yetkilileri ve personelinin listesi,
c) Teknik personele ait diploma ve alınan eğitimlere ilişkin sertifika veya belgeler,
ç) Çalışan personele ait sigorta kayıtlarını, içeren bir dosya ile Genel Müdürlüğe başvururlar.

Alan kontrollerinde yetki devri başvurusunun değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Genel Müdürlük inceleme yaptığı ve eksiksiz olan her başvurunun yapıldığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde başvuran kuruluşa, başvurusu yapılan bitki türlerinde yetki devrinin yapılıp yapılmayacağına dair yazılı bilgilendirme yapar.

Alan kontrol kuruluşunun yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Yetki devri yapılan kuruluşların yükümlülükleri şunlardır:

- a) Tohumluk üretimlerine ait beyannameleri kabul etmek.
b) Kabul edilen beyannamelerle ilgili bilgileri, örneği Genel Müdürlük tarafından yayımlanan formu doldurarak, ilgili resmi kuruluşlara göndermek.
c) Kontrol edilen alanları, resmi kurumların denetlemelerine imkân sağlayacak şekilde ve zamanında bu kurumlara bildirmek.
ç) Kontrol edilen tohumluk üretim alanlarından elde edilen tohumluklardan numune alma işlemlerini yürütmek.
d) Yetki devri yapılan laboratuvar veya belgelendirme kuruluşuna gönderilen her numuneden bir örneği ilgili resmi sertifikasyon kuruluşuna göndermek.
e) Yürüttüğü faaliyetlerle ilgili bilgileri, örneği Genel Müdürlük tarafından yayımlanan formu her üç ayda bir doldurmak suretiyle TTSM'ye göndermek.
f) Genel Müdürlük tarafından açılan eğitim programlarına katılmak.
g) Bakanlıkça çağırıldıkları toplantılara ilgili personelinin katılımını sağlamak.
ğ) Genel Müdürlük veya Genel Müdürlüğün görevlendirdiği resmi kuruluşlar tarafından yapılan denetim ve kontrollerde başarılı olmak.
h) Yapılan iş ve işlemlerle ilgili tüm kayıtları beş yıl süreyle muhafaza etmek.

Alan kontrol kuruluşunun denetimi

MADDE 10 – (1) Denetim üç aşamada yapılır ve yapılan denetimlerin sonuçları bir raporla Genel Müdürlüğe bildirilir. Alan kontrol kuruluşlarında yapılacak denetimler şunlardır.

- a) Büro denetimi: Tutulan kayıtların izlenebilirliğini tespit etmek amacıyla şirket tarafından gösterilen arşivlerde, yılda en az bir kez yapılan denetimdir.
b) Alan kontrol denetimi: Alan kontrol kuruluşları, resmi kontrolörler tarafından, alan kontrollerinin yapıldığı dönemde arazide denetlenir.
c) Numune alan özel kontrolörün denetimi: Özel kontrolörler tarafından yapılan numune alma işlemleri, resmi kontrolörler tarafından gerekli görülen sıklıkta denetlenir.

Alan kontrollerinde yetki devrinin iptali

MADDE 11 – (1) Genel Müdürlük, 18 inci maddede belirtilen komisyon marifetiyle, resmi kontrolörler tarafından yapılan denetimlere ait olumsuz raporları inceler. Yapılan inceleme sonucunda yetkinin devamına veya iptaline karar verir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Laboratuvar Analizi ve Belgelendirme İşlemlerinin Devri ile İlgili Esaslar

Genel esaslar

MADDE 12 – (1) Laboratuvar analizi ve belgelendirme işlemlerinin devri ile ilgili genel esaslar şunlardır:

- a) Yetki devri, 18 inci maddede belirtilen komisyonun hazırladığı inceleme raporuna istinaden Genel Müdürlük tarafından yapılır.
- b) Yetki alan kuruluşlar, yalnızca kendi ürettikleri tohumlukların analizlerini yapar ve belgelendirir.
- c) Yetki devri sadece sertifikalı sınıftaki tohumlukların, kademeli üretimleri için geçerlidir.
- ç) Yetki devri, Bakanlık tarafından belirlenen bitki türlerinde yapılır.
- d) Yapılan yetki devri üç yıl süre ile geçerlidir. Yetkinin sona ermesinden en az bir ay önce kuruluşun başvuru yapması durumunda, 18 inci maddede belirtilen komisyon tarafından yetki devri yenilenebilir.
- e) Laboratuvar analiz sonuçlarından yetki devredilen kuruluş ve analizi gerçekleştiren personel müteselsilen sorumludur.

Laboratuvar analizi ve belgelendirme işlemleri ile ilgili yetki devri yapılacak kuruluşlarda aranan şartlar

MADDE 13 – (1) Laboratuvar analizi ve belgelendirme işlemleri ile ilgili yetki devri yapılacak kuruluşlarda aşağıdaki şartlar aranır.

- a) 5553 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülükleri yerine getireceğine dair, örneği Genel Müdürlük tarafından yayımlanan taahhünameyi imzalamış olmak.
- b) Üzerinde çalıştığı bitki türü ile ilgili olarak, Genel Müdürlük tarafından düzenlenen eğitim programlarına katılmak.
- c) Üzerinde çalıştığı bitki türünde analiz yapabilecek, ISTA kurallarına uygun bir laboratuvara sahip olmak.
- ç) Üzerinde çalıştığı bitki türünde analiz yapabilecek eğitimli personel istihdam etmek.
- d) Analizi yapılan örneklerin şahit numunelerinin en az bir yıl süreyle saklanabileceği iklim kontrollü depoya sahip olmak.

Laboratuvar analizi ve belgelendirmede yetki devri başvurusu

MADDE 14 – (1) Yetki devri almak isteyen kuruluşlar 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen belge ile birlikte;

- a) Başvuru dilekçesi,
  - b) Kuruluş yetkilileri ve personelinin listesi,
  - c) Teknik personele ait diploma ve alınan eğitimlere ilişkin sertifika veya belgeler,
  - ç) Çalışan personele ait sigorta kayıtlarını,
- içeren bir asıl üç suret dosya ile Genel Müdürlüğe başvurur.

Laboratuvar analizi ve belgelendirmede yetki devri başvurusunun değerlendirilmesi

MADDE 15 – (1) Genel Müdürlük, yapılan başvuruyu inceler. Uygun görülmesi halinde başvurunun yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde, 18 inci maddede belirtilen komisyonu görevlendirir. Komisyon tarafından hazırlanan rapora istinaden Genel Müdürlük tarafından yetki devri yapılır.

Laboratuvar analizi ve belgelendirmede yetki devredilen kuruluşun yükümlülükleri

- MADDE 16** – (1) Yetki devri yapılacak kuruluşların yükümlülükleri şunlardır:
- a) Genel Müdürlük tarafından açılan eğitim programlarına katılmak ve yapılan sınavlarda başarılı olmak.
  - b) Bakanlıkça çağırıldıkları toplantılara katılmak.
  - c) Çalıştığı bitki türü ile ilgili hakem testlerine katılmak ve başarılı olmak.
  - ç) Resmi kurumların denetlemelerine imkân sağlayacak şekilde analizi yapılan numunelerle ilgili bilgi ve belgeleri beş yıl süre ile muhafaza etmek.
  - d) Analizi yapılan numunelere ait şahit numuneleri en az bir yıl süre ile muhafaza etmek.
  - e) Yürüttüğü faaliyetlerle ilgili bilgileri, örneği Genel Müdürlük tarafından yayımlanan formu üçer aylık dönemler halinde doldurarak TTSM ne göndermek.

Laboratuvar analizi ve belgelendirmede yetki devredilen kuruluşun denetimi

MADDE 17 – (1) Denetim, 18 inci maddede belirtilen Komisyon tarafından, iki aşamada yapılır. Komisyon, yapılan denetimlere ilave olarak, resmi sertifikasyon kuruluşlarının şahit numuneler üzerinde yaptığı analiz sonuçlarını da değerlendirir ve sonucu nihai bir raporla Genel Müdürlüğe bildirir. Yapılacak denetimler aşağıda belirtilmiştir.

a) Büro denetimi: Tutulan kayıtların izlenebilirliğini tespit etmek amacıyla şirket tarafından gösterilen arşivlerde, yılda en az bir kez yapılan denetimdir.

b) Laboratuvar denetimi: Bitki türleri üzerinde laboratuvarda yapılan analizlerin, komisyon tarafından izlenmesine yönelik denetimdir.

(2) Şahit numunelerin denetimi: Resmi sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılan denetimdir. Resmi sertifikasyon kuruluşu gönderilen şahit numunelerden yılda en az yüzde yirmisini analize tabi tutar ve yapılan analizlerin sonucunu komisyona sunulmak üzere Genel Müdürlüğe ve ilgili kuruluşa gönderir. Denetimler için yapılan analizler ücrete tabidir.

Laboratuvar analizi ve belgelendirmede yetki devrinin iptali

MADDE 18 – (1) Genel Müdürlük, yapılan denetim sonuç raporları ile ilgili bir değerlendirme yapmak üzere Genel Müdürlükten iki, resmi sertifikasyon kuruluşlarından üç konu uzmanını görevlendirir.

(2) Toplantıya yetki devri yapılan kuruluş temsilcileri de davet edilebilir. Ancak, bu kişilerin oy hakkı yoktur.

(3) Görevlendirilen uzmanlarca yapılan değerlendirme sonucunda gerekli şartları taşımadığı tespit edilen kuruluşların yetkisi Genel Müdürlük tarafından iptal edilir.

(4) Görevlendirilen uzmanların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Düzenleme yetkisi

MADDE 19 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere düzenleme yapmaya yetkilidir.

Ücretler

MADDE 20 – (1) Yetki devrinin gerçekleşmesi için yapılacak iş ve işlemlerle ilgili ücretler, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesinin ilgili hesabına yatırılır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen yetki devirleri, ilgililerce bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesini müteakip altmış gün içerisinde yenilenmemesi durumunda geçersiz sayılır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

Ek-1

YETKİ DEVRİ YAPILACAK BİTKİ TÜRLERİ

Sıra No	Bitki Türleri
1	Tahıllar
2	Yemelik tane baklagiller
3	Pancar
4	Yağlı ve lifli bitkiler